EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 24.6.2009
COM (2009) 292 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Tiesību aktu pakete, ar ko izveido aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā

{COM(2009) 293 galīgā redakcija}
{COM(2009) 294 galīgā redakcija}
{SEC(2009) 836}
{SEC(2009) 837}

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Tiesību aktu pakete, ar ko izveido aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā

1. MĒRĶIS

Šīs tiesību aktu paketes mērķis ir izveidot aģentūru, kas būtu atbildīga par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS II*)[1], Vīzu informācijas sistēmas (VIS)[2] un *EURODAC*[3] darbības pārvaldību ilgtermiņā. Turklāt aģentūra varētu būt atbildīga arī par citām lielapjoma IT sistēmām brīvības, drošības un tiesiskuma telpā.

2. PRIEKŠVĒSTURE

Lai varētu izmantot jaunākos sasniegumus informācijas tehnoloģiju jomā un ieviest jaunas funkcijas, pašreizējo Šengenas Informācijas sistēmu (*SIS 1+*) aizstās ar otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmu (*SIS II*). *SIS II* nodrošinās augstu drošības līmeni Eiropas Savienības brīvības, drošības un tiesiskuma telpā, tostarp nodrošinās sabiedriskās drošības un sabiedriskās kārtības uzturēšanu un saglabāšanu.

Vīzu informācijas sistēma (VIS) būs galvenais uz IT balstītais instruments, lai atbalstītu kopējās vīzu politikas īstenošanu un, cita starpā, veicinātu efektīvu robežkontroli, ļaujot pilnvarotām valstu iestādēm ievadīt un atjaunināt vīzu datus, tostarp biometriskos datus, kā arī aplūkot šādus datus elektroniski.

EURODAC ir IT sistēma, lai salīdzinātu patvēruma meklētāju un nelegālo imigrantu pirkstu nospiedumus, tādējādi atvieglinot Dublinas II regulas[4] piemērošanu, kas ļauj noteikt dalībvalsti, kura ir atbildīga par patvēruma pieteikuma izskatīšanu.

SIS II un *VIS* pašlaik izstrādā Komisija. Saskaņā ar tiesību aktiem, kas reglamentē šīs sistēmas, par *SIS II* un VIS darbības pārvaldību pārejas posmā ir atbildīga Komisija. Pārejas posmam nevajadzētu būt ilgākam par pieciem gadiem no attiecīgi *SIS II* tiesību aktu piemērošanas dienas vai VIS regulas spēkā stāšanās dienas. Komisija *SIS II* un VIS darbības pārvaldību pašreiz uztic divu dalībvalstu, proti, Francijas un Austrijas, valsts sektora iestādēm.

---

1 Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 1987/2006 par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS II*) izveidi, darbību un izmantošanu un Padomes 2007. gada 12. jūnija Lēmums 2007/533/TI par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (*SIS II*) izveidi, darbību un izmantošanu.

2 Padomes 2004. gada 8. jūnija Lēmums 2004/512/EK, ar ko izveido Vīzu informācijas sistēmu (VIS), ir vajadzīgais juridiskais pamats, lai VIS izstrādei vajadzīgās apropriācijas iekļautu Eiropas Savienības vispārējā budžetā.

3 Padomes 2000. gada 11. decembra Regula (EK) Nr. 2725/2000 par pirkstu nospiedumu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu Dublinas Konvenciju.

4 Padomes 2003. gada 18. februāra Regula (EK) Nr. 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm.

Attiecībā uz *EURODAC* Komisija ir izstrādājusi sistēmu un pašreiz ir atbildīga par centrālās vienības darbību un datu pārraides drošības garantēšanu.

Tomēr šādu lielapjoma IT sistēmu darbība nav Komisijas galvenais uzdevums. Līdz ar to *SIS II* un VIS tiesību aktos ir noteikts, ka ilgtermiņā jāizveido pārvaldības iestāde, galvenokārt, lai nodrošinātu attiecīgo sistēmu nepārtrauktību un darbības pārvaldību un datu pastāvīgu plūsmu.

SIS II un VIS tiesību aktiem pievienotajās kopīgajās deklarācijās Padome un Eiropas Parlaments aicināja Komisiju pēc tam, kad ir veikts ietekmes novērtējums, iesniegt nepieciešamos tiesību aktu priekšlikumus, ar kuriem aģentūrai uzticētu centrālās *SIS II*, komunikācijas infrastruktūras daļu un VIS darbības pārvaldību ilgtermiņā. Komisija apņēmās divu gadu laikā pēc *SIS II* un VIS tiesību aktu stāšanās spēkā iesniegt nepieciešamos tiesību aktu priekšlikumus, lai aģentūrai uzticētu šo sistēmu darbības pārvaldību ilgtermiņā.

Savā nesenajā paziņojumā par Eiropas aģentūrām[5] Komisija apņēmās neiesniegt priekšlikumus par jaunu regulatīvo aģentūru izveidi, izņemot priekšlikumus, kas jau ir paredzēti tieslietu un iekšlietu jomā, piemēram, priekšlikumu par aģentūras izveidi *SIS II*, VIS, *EURODAC* un citu lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai.

3. TIESĪBU AKTU PAKETES STRUKTŪRA

3.1. Aģentūras pārskats

Jauna regulatīvā aģentūra ir vislabākais risinājums, lai veiktu *SIS II*, VIS un *EURODAC* „pārvaldības aģentūras" uzdevumus ilgtermiņā[6].

Vislabākais veids, kā uzlabot produktivitāti un samazināt darbības izmaksas, ir sinerģijas izmantošana. To var sasniegt, ja visas trīs sistēmas un iespējams citas sistēmas būtu izvietotas vienuviet un darbotos vienā un tajā pašā platformā.

Par aģentūras galveno uzdevumu jānosaka šo sistēmu darbības pārvaldība, nodrošinot to darbību 24 stundas diennaktī, septiņas dienas nedēļā. Papildus šai darbības pārvaldībai aģentūrai jāpilda pienākumi saistībā ar drošības pasākumu pieņemšanu, ziņošanu, publicēšanu, uzraudzību un informācijas jautājumiem, kā arī jāorganizē īpašas VIS un *SIS II* jautājumiem veltītas mācības. Daudzi uzdevumi saistībā ar šo IT sistēmu darbību, piemēram, iepirkumi un projektu vadība, pārklātos, tādējādi ļaujot radīt sinerģiju.

Ietekmes novērtējumā sniegtajā analīzē arī norādīts, ka, lai paplašinātu darbības bāzi un labāk pamatotu pārvaldības pieskaitāmās izmaksas, aģentūra varētu būt atbildīga par visu to jaunu sistēmu izstrādi un darbības pārvaldību, ko nākotnē varētu izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpā.

Aģentūras pārvaldības struktūrai vajadzētu atspoguļot arī esošo *mainīgo ģeometriju*, t.i., dalībvalstu un asociēto valstu heterogēnu grupu, kas šajās sistēmās piedalās dažādā apmērā.

---

5 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei – Eiropas aģentūras – turpmākā virzība, COM(2008) 135 galīgā redakcija.

6 Šīs pieejas pamatā ir secinājumi, kas izdarīti novērtējuma ziņojumā, kura pamatā ir ārēja līgumdarba izpildītāja veikta priekšizpēte, COM (2009) XX galīgā redakcija.

3.2. Sistēmu starppīlāru elementi

SIS II ir izveidota gan pirmā, gan trešā pīlāra ietvaros. *SIS II* ar pirmo pīlāru saistītie aspekti aptver brīdinājumus par ieceļošanas atteikšanu, kā arī to dalībvalstu dienestu piekļuvi, kuri ir atbildīgi par transportlīdzekļu reģistrācijas apliecību izsniegšanu. *SIS II* ar trešo pīlāru saistītie aspekti aptver visus brīdinājumus, uz kuriem attiecas ES līguma VI sadaļa, t.i., noteikumus par policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās. Tiesību akti par *SIS II* ietver identiskus noteikumus par pārvaldības iestādi un tās uzdevumiem.

VIS pamatā ir pirmā pīlāra tiesību akts (VIS regula), taču pastāv trešā pīlāra Padomes lēmums, ar ko reglamentē dalībvalstu norīkoto iestāžu un Eiropola piekļuvi VIS konsultācijas nolūkā, lai novērstu, atklātu un izmeklētu teroristu nodarījumus un citus smagus noziedzīgus nodarījumus. Šajā lēmumā ir ietverta arī atsauce uz pārvaldības iestādi uzraudzības un izvērtēšanas kontekstā, saistībā ar ko ir vajadzīgs tiesību akts trešajā pīlārā, lai aģentūra varētu veikt attiecīgos uzdevumus. Arī *EURODAC* ir izveidota pirmā pīlāra ietvaros.

Tā kā šo IT sistēmu pamatā ir dažādu pīlāru elementi, jāpieņem dažādi tiesību akti par aģentūras izveidi.

Pašreizējais tiesību aktu kopums apvieno divus tiesību aktus – regulu, kas reglamentē *SIS II*, VIS un *EURODAC* ar pirmo pīlāru saistītos aspektus, un lēmumu attiecībā uz *SIS II* un VIS ar trešo pīlāru saistītajiem aspektiem.

Vienā no šiem diviem tiesību aktiem, proti, regulā, būs izklāstīta aģentūras struktūra, balsošanas kārtība un citi vajadzīgie elementi. Tajā ir noteikts, ka, veicot pārvaldības uzdevumus, valdi veido viens pārstāvis no katras tās dalībvalsts un valsts, kas ir asociēta Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē un pasākumos saistībā ar *EURODAC* un kas piedalās attiecīgajā sistēmā. Tomēr asociētajām valstīm nav balsošanas tiesību. Otrs tiesību akts, proti, lēmums, kurā vērā ņemti sistēmu starppīlāru elementi, aģentūrai uzdos veikt pienākumus saistībā ar *SIS II* un VIS darbības pārvaldību, piemērojot ES līguma VI sadaļu.

Pašreizējo tiesību aktu paketi veido šādi priekšlikumi:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes regula, ar ko izveido aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā;

(2) Padomes lēmums, ar kuru aģentūrai, kas izveidota ar Regulu XX, uztic uzdevumus saistībā ar SIS II un VIS darbības pārvaldību, piemērojot ES līguma VI sadaļu.

3.3. Finansiālas sekas

Kopējās izmaksas saistībā ar *SIS II*, VIS un *EURODAC* darbības pārvaldību ilgtermiņā sagatavošanās un sākuma posmā no 2010. gada līdz 2013. gadam tiek lēstas 113 miljoni euro. Šo summu sedz no finanšu shēmas 2007.-2013. gadam. Pārskats par darbības un administratīvajiem izdevumiem ir sniegts tiesību aktu finanšu pārskatā, kas pievienots priekšlikumam regulai, ar ko izveido aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā. Finanšu pārskata pamatā galvenokārt ir 2007. gadā veiktā ietekmes novērtējumā minētās aplēses un skaitļi. Tā pamatā ir arī pieņēmums, ka šo priekšlikumu pieņems 2010. gadā, lai 2011. gadā aģentūru varētu juridiski izveidot un 2012. gadā tā kļūtu par pilntiesīgu aģentūru, kas varētu pārņemt visus uzdevumus saistībā ar *SIS II*, VIS un *EURODAC* un citu lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldību.

Saistībā ar aģentūru paredzētās izmaksas ietver darbības, kā arī administratīvos izdevumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu *SIS II*, VIS un *EURODAC* efektīvu darbības pārvaldību. Kopējā summā ietvertas arī ar personālu un tā apmācību saistītās izmaksas. Pašreiz tiek plānots, ka aģentūrā būs nodarbināti 120 darbinieki. Tomēr aģentūras budžetā nav paredzētas izmaksas saistībā ar triju sistēmu pieslēgšanu s-*TESTA* tīklam. Saskaņā ar priekšlikumu Komisija joprojām būs atbildīga par visiem līgumiskajiem un budžeta aspektiem saistībā ar komunikācijas infrastruktūru. Gada izmaksas saistībā ar šo triju sistēmu pieslēgšanu ir aptuveni 16,5 miljoni euro, ko segs no Kopienas budžeta. Visbeidzot, ir paredzēti līdzekļi jaunu telpu iegādei, kur izvietot aģentūru un kur būtu iespējams izvietot arī minētās sistēmas.

Salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju, kad sistēmas tiek izstrādātas un darbojas atsevišķi, un tiklīdz būs veikti sākotnējie vajadzīgie ieguldījumi, kopējas pārvaldības struktūras rezultātā tiktu radīta sinerģija un izmaksu ietaupījums ilgtermiņā.